

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ

Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER	7
2.3. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	8

3. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 9

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	9
3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	10

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüştürmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüştürmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılacak öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgililerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojiye yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiyle, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına terstir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken

teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için verilmez, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözetken bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Müzik kültürü kavramı müziğin kültürel kökenleri, fiziki araçları, düşünsel boyutu ve toplumsal etkileriyle çok geniş bir ilgi alanına sahiptir. Bunların yanında bir müzisyenin sahip olması gereken mesleki ve entelektüel farkındalığı da kapsamaktadır. Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı düzenlenirken 11. ve 12. sınıflara yönelik olarak, müzik kültürü kavramının insan ve toplum üzerindeki etkileri, mesleki kariyer farkındalığı, etik ve telif gibi bir sanatçının bilmesi gereken mesleki meseleler üzerinde durulmuştur. Ayrıca öğrencinin kendi müziğini merkeze alarak dünya müziğine nitelikli bir bakış geliştirmesi, bulunduğu konumu tarif etmekten ziyade, bulunduğu konumdan sahip olduğu eşsiz perspektifi farkedebilmesi, kendisini konumlandırırken bu eşsiz görüşü kullanabilmesi bu programın hedeflerinin başında gelmektedir.

Sanatın kültür taşıyıcı özelliği önemli ve üzerinde dikkatle durulması gereken bir konudur. Sosyal medyanın kontrol edilememesi ve gençlerimizin toplumsal mirasları olan kültürleri konusunda yeterince bilgilendirilememesi beraberinde yozlaşmayı, kendi kültürlerine yabancılaşmayı getirmektedir. Bu program, kültürü tarif etmekten ziyade genç sanatçıları bu kültürün bir parçası haline getirmeyi hedeflemektedir. Genç sanatçıların kültür üretme misyonları üzerine başlık oluşturmak yerine bu üretimi yapmalarının gayet doğal olduğu, bu üretimi hangi etik ve kanuni nizam çerçevesinde üretmeleri, korumaları ve de kullanmaları gerektiği konusu üzerinde durulmuştur.

2.1. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Kültür kavramının ve bu kavramın insan yaşamına etkisini önemsemeleri
- Kültür kavramı içinde kendilerinin oynadığı rolü anlamaları
- Mesleki bir bakış açısı kazanmaları
- Kariyer planlaması yaparken gerekli yüksek eğitim kurumları bilgisine sahip olmaları
- Meslekleriyle ilgili telif kurumlarından haberdar olmaları
- Mesleki açıdan karşılaşılabilecekleri etik sorunlar ve ihlallerden haberdar olmaları
- Mesleki kanun ve düzenlemelerden haberdar olmaları
- Yaşadıkları coğrafyadan başlamak üzere dünyaya doğru açılan bir şekilde müzikal türleri bilmeleri
- Geleneklerini bilerek geleceğe bakmaları, geleneğe ilişkin yüksek bir farkındalıkla teknolojinin imkânlarını kullanarak müzik kültürüne hizmet etmeleri

2.2. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Müzik Kültürü Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Analitik düşünme
- Müzik kültürü ve öğelerine eleştirel yaklaşma
- Kültürler arasında ilişkiler kurma
- Herhangi bir eserin kültürel temelleri hakkında yorum yapma
- Müziğin kültürle ilişkisini kurma
- Dünya müziklerinin farkında olma
- Mesleki temel hak ve sorumluluklarının farkında olma

2.3. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Ders mutlaka öğrenci merkezli işlenmeli ve öğretmen derste âdeta bir moderatör gibi tartışmaları idare etmelidir.
- Ders içinde öğrencinin bilmediği terimler açıklandıktan sonra öğrenciye sorular sorulmalı ve derse mutlaka öğrencinin kafasında oluşturulmuş bir soru ile başlanmalıdır.
- Soyut bir kavram olan kültür terimi ve kapsamı üzerine yazılı bir ödev istenmelidir.
- Ödevin içeriğinin, öğrencinin kendi cümleleri ve analizlerini kapsayacak şekilde hazırlanmasına olanak sağlanmalıdır.
- Soyut kavramların, öğrencilerin kendi aralarında tartıştırılmasına dikkat edilmelidir.
- Ders anlatılırken yaşam çevresinden örneklerle içerik zenginleştirilmeli ve öğrencinin konuya yabancılaşmasının önüne geçilmelidir.
- Öğrenci kültürel üretim için cesaretlendirilmeli, mesleğiyle ilgili entelektüel düşünmeye sevk edilmelidir.
- Müzik kültürünün taşınması ve korunmasında ne gibi yol ve yöntemlerin izlendiğine değinilmeli, insanlığın müzikten neden vazgeçmediği üzerinde durulmalıdır.
- Müzik kültürünün tanımı yapılırken kültür kavramı daha geniş bir perspektifle ele alınmalı, özellikle kültür ve medeniyet arasında bağ kurulmalıdır.

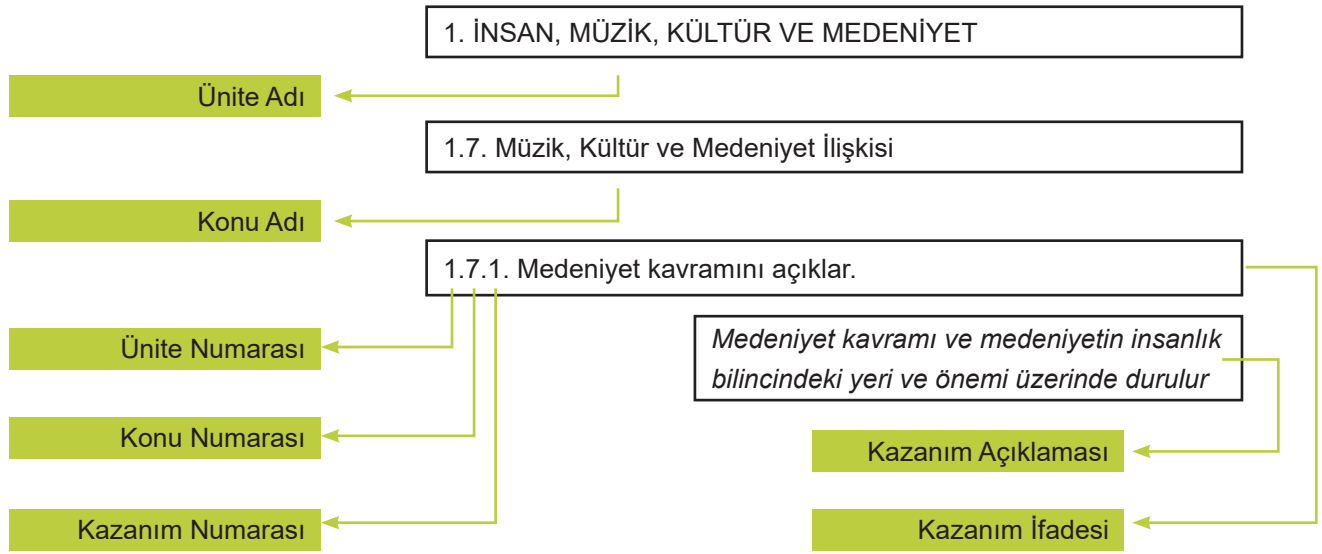
2.4. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
İNSAN, MÜZİK, KÜLTÜR VE MEDENİYET	19	18	25
GENEL MÜZİK KÜLTÜRÜ	14	22	31
MÜZİKTE MESLEKİ KÜLTÜR	11	8	11
DÜNYA MÜZİK TÜRLERİ	25	24	33
TOPLAM	69	72	100

3. MÜZİK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Program dört üniteden oluşmaktadır. Kazanımlar; ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir:

Şekil 1: Kazanımların Yapısı

3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. İNSAN, MÜZİK, KÜLTÜR VE MEDENİYET

Ünite Açıklaması: Bu ünite insan, kültür ve medeniyet arasında ilişki kurulur. İnsanın müzikle uğraşmaya başlama nedeni ve bu uğraşısını sürdürme gerekçesi tartışılır. Müziğin kültür taşıyıcılığı konusu ve kültür-medeniyet ilişkisi üzerinde durulur.

1.1. Kavram Olarak Müzik

1.1.1. Müzik kavramını açıklar.

1.2. Müzik Her Zaman Vardı

1.2.1. Müziğin tarih boyunca var olma nedenlerini açıklar.

1.3. Kavram Olarak Kültür

1.3.1. Kültür kavramını açıklar.

1.3.2. Kültür kavramını antropolojik olarak açıklar.

1.3.3. Kültür kavramını toplumların kimlikleriyle ilişkilendirir.

1.3.4. Kültür kavramının tarihimizde irfan, ümran ve hars gibi farklı isimlerle de anıldığını açıklar.

1.4. İnsan ve Kültür İlişkisi

1.4.1. İnsan ve kültür ilişkisini açıklar.

1.4.2. İnsanın kültür üretme misyonunu açıklar.

1.4.3. Kültürü korumanın önemini açıklar.

1.5. Kültürün Etki Alanları

1.5.1. Kültür kavramının etki gücünü açıklar.

1.5.2. Kültürün, toplumların görünürlüğü üzerindeki etkisini açıklar.

1.6. Müzik ve Kültür İlişkisi

1.6.1. Müziğin toplum yaşamındaki yerini açıklar.

1.6.2. Müziğin, nesiller ve toplumlar arasındaki kültürel taşıyıcılık görevini açıklar.

1.6.3. Müziğin kültür üzerindeki etkisini açıklar.

1.6.4. Kültürün müzik üzerindeki etkisini açıklar.

1.7. Müzik, Kültür ve Medeniyet İlişkisi

1.7.1. Medeniyet kavramını açıklar.

Medeniyet kavramı ve medeniyetin insanlık bilincindeki yeri ve önemi üzerinde durulur.

1.7.2. Müziğin medeniyet üzerindeki etkisini açıklar.

1.8. Türk Kültüründe Müziğin Yeri

1.8.1. Türk kültüründe müziğin yerini açıklar.

1.8.2. Türk müzik kültüründe meşk kavramının önemini açıklar.

2. GENEL MÜZİK KÜLTÜRÜ

Ünite Açıklaması: Bu ünite öğrencilerin ülkemiz ve meslekleriyle ilgili genel müzik kültürü dağarcıklarını genişletmeleri sağlanır. Öğrenciler, ülkenin önde gelen orkestra, koro ve müzik eğitim kurumlarını tanır.

2.1. Ülkemizdeki Başlıca Senfoni Orkestraları ve Polifonik Korolar

- 2.1.1. Senfoni orkestralarının özelliklerini açıklar.
- 2.1.2. Ülkemizde bulunan senfoni orkestralarına örnekler verir.
- 2.1.3. Polifonik koroların özelliklerini açıklar.
- 2.1.4. Ülkemizde bulunan polifonik korolara örnekler verir.
- 2.1.5. Senfoni orkestralarının ve polifonik koroların ülke kültürüne katkılarını açıklar.

2.2. Ülkemizdeki Başlıca Türk Müziği Çalgı Toplulukları ve Korolar

Konu Açıklaması: Kültür Bakanlığı bünyesinde kurulmuş çalgı toplulukları ve korolar açıklanır.

- 2.2.1. Ülkemizdeki başlıca çalgı topluluklarına ve korolara örnekler verir.
- 2.2.2. Türk müziği çalgı toplulukları ve korolarının ülke kültürüne katkılarını açıklar.
- 2.2.3. Türk müziği çalgı topluluğu ve korolarının dünya kültürüne katkılarını açıklar.

2.3. Ülkemizdeki Başlıca Müzikal Etkinlikler

Konu Açıklaması: İstanbul Müzik Festivali, Uluslararası Ankara Müzik Festivali, Uluslararası Ankara Caz Festivali, İstanbul Türk Müziği Festivali, Türkiye Korolar Şenliği, Uluslararası Aspendos Opera ve Bale Festivali gibi etkinliklerden bahsedilir.

- 2.3.1. Başlıca müzikal etkinliklere örnekler verir.
- 2.3.2. Müzikal etkinliklerin ülke kültürüne katkılarını açıklar.
- 2.3.3. Müzikal etkinliklerin ülke ekonomisine katkılarını açıklar.

2.4. Ülkemizdeki Müzik Eğitim Kurumu Çeşitleri

Konu Açıklaması: Güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri, müzik öğretmenliği bölümleri, bilim ve sanat merkezleri gibi kurumlardan bahsedilir.

- 2.4.1. Başlıca müzik eğitim kurumlarına örnekler verir.
- 2.4.2. Ülkemizdeki müzik eğitim kurumlarının amaçlarını açıklar.
- 2.4.3. Ülkemizdeki yükseköğretim veren müzik eğitim kurumlarının öğrenci alım yöntemlerini açıklar.

3. MÜZİKTE MESLEKİ KÜLTÜR

Ünite Açıklaması: Etik, mesleki etik, intihal ve esinlenme gibi kavramların, günlük yaşam içindeki kullanım alanları üzerinden tartışılıp öğrencilerde bir meslek ahlakı oluşturulması, bunun yanında öğrencilerin sosyal medya platformlarını mesleki hedefleri doğrultusunda, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na uygun şekilde kullanmaları konusunda da bilinçlendirilmeleri hedeflenir.

3.1. Etik Kavramı

- 3.1.1. Etik kavramını açıklar.
- 3.1.2. Etik ihlal durumlarına örnekler verir.

3.2. Meslek Etiği Kavramı

- 3.2.1. Meslek etiği kavramını açıklar.
- 3.2.2. Meslek etiğinin sanatçı haklarını koruma yollarını açıklar.
- 3.2.3. Meslek etiğine duyarlı olmanın önemini açıklar.

3.3. İntihal, Esinlenme ve İzinsiz Kullanma

- 3.3.1. İntihal kavramını açıklar.
- 3.3.2. Esinlenme kavramını açıklar.
- 3.3.3. Eserin, sahibinden izinsiz kullanımının yasal yaptırımları olduğunu açıklar.
- 3.3.4. Eseri, sahibinden izinsiz kullanmanın etik bir sorun olduğunu açıklar.

3.4. 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu

- 3.4.1. Fikir ve sanat eserlerine örnekler verir.
- 3.4.2. Fikir ve sanat eserlerini koruyan kanunu açıklar.

4. DÜNYA MÜZİK TÜRLERİ

Ünite Açıklaması: Dünya üzerinde icra edilen önde gelen müzik türlerinden başat örnekler verilerek bu müziklerin icra edildiği coğrafya ve enstrümanlardan bahsedilir. Ayrıca bu müzik türlerinin ülkemizdeki örnekleri üzerinden müziğimize olan etkileri tartışılır.

4.1. Ülkemizde İcra Edilen Müzik Türleri

Konu Açıklaması: Ülkemizde icra edilen Türk halk müziği, klasik Türk müziği, dinî ve askerî müziklerden örnekler verilir, bu türlerin başat enstrümanları tanıtılır.

- 4.1.1. Ülkemizde icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.1.2. Ülkemizde icra edilen müzik türlerine örnekler verir.
- 4.1.3. Ülkemizdeki müzik türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.

4.2. İran ve Arap Müzikleri

Konu Açıklaması: İran'da ve Arap coğrafyasında icra edilen müzik türleri ile bu müzik türlerine ait enstrümanlar tanıtılır.

- 4.2.1. İran'da icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.2.2. İran'daki müzik türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.
- 4.2.3. Arap coğrafyasında icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.2.4. Arap coğrafyasının müzikal türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.

4.3. Avrupa'da İcra Edilen Türler

Konu Açıklaması: Avrupa, Balkan coğrafyası ve İber Yarımadası'nda icra edilen müzik türleri tanıtılır.

- 4.3.1. Avrupa'da icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.3.2. Avrupa'daki müzik türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.
- 4.3.3. Balkan coğrafyasında icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.3.4. İber Yarımadası'nda icra edilen müzik türlerini açıklar.

4.4. Asya'da İcra Edilen Türler

Konu Açıklaması: Asya'da icra edilen müzik türleri hakkında bilgi verilir.

- 4.4.1. Rusya, Çin ve Hindistan'da icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.4.2. Rusya, Çin ve Hindistan'da icra edilen müzik türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.
- 4.4.3. Türk devletlerinde icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.4.4. Türk devletlerinde icra edilen müzik türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.
- 4.4.5. Malezya, Endonezya ve Japonya'da icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.4.6. Malezya, Endonezya ve Japonya'da icra edilen müzik türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.

4.5. Afrika'da İcra Edilen Türler

Konu Açıklaması: Öğrencilerin Afrika'da icra edilen başlıca müzik türleri hakkında bilgi sahibi olmaları amaçlanır.

- 4.5.1. Kuzey Afrika ve Afrika Boynuzu'nda icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.5.2. Kuzey Afrika ve Afrika Boynuzu'nda icra edilen müzik türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.
- 4.5.3. Batı, Orta, Güneydoğu ve Güney Afrika'da icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.5.4. Batı, Orta, Güneydoğu ve Güney Afrika'da icra edilen müzik türlerinin temel enstrümanlarını açıklar.

4.6. Amerika Kıtasında İcra Edilen Türler

Konu Açıklaması: Öğrencilerin caz, blues, rockn roll ve Latin Amerika'da icra edilen başlıca müzik türleri hakkında bilgi sahibi olmaları amaçlanır.

- 4.6.1. Amerika'da icra edilen müzik türlerini açıklar.
- 4.6.2. Amerika'daki müzik türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.

4.7. Avustralya'da İcra Edilen Türler

4.7.1. Avustralya'da icra edilen müzik türlerini açıklar.

4.7.2. Avustralya'daki müzik türlerinin temel enstrümanlarına örnekler verir.